SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO
„SOKÓŁ"
W WADOWICACH,
filii lwowskiego Towarzystwa
za rok 1895.

W WADOWICACH.
NAKŁADEM TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO „SOKÓŁ".

Drukiem Franciszka Foltina.
1896.

Przy udziale 41 członków odbyło się Walne zgromadzenie w r. 1895 w dniu 31. stycznia. Na krótką chwilę złożył ustępujący Wydział swoje urzędowanie, bo z woli zgromadzonych weszli do niego na r. 1895 ci sami druhowie i w tym samym składzie. Więc pozostał prezesem Józef Kurowski, a jego zastępcą Eugeniusz Głuziński — obydwaj przez aklamacyę wybrani —; wydziałowymi: Dr. August Bukowski, Dr. W. Mieczysław Gedl, Dr. Maryan Hommé, Tadeusz Kołomłocki, Teofil Nartowski, Władysław Ripper, Dr. Tadeusz Starzewski, Jan Waligórski, a zastępcami Jan Macudziński i Karol Osiowski.

Do komisyi rewizyjnej powołało Walne zgromadzenie Ignacego Dobrodzickiego i Franciszka Podwina.

Delegatem do Związku został wybrany Dr. Gedl, a zastępcą jego T. Nartowski.

Pierwsze swoje posiedzenie odbył Wydział dnia 6. lutego, przydzielając pojedyńcze czynności tym samym członkom co i w roku 1894. Czynności dyrektora objął Dr. Gedl, w zastępstwie Ripper, skarbnika Nartowski, w zastępstwie Kołomłocki, a sekretarza Jan Waligórski, w zastępstwie Dr. Hommé.

Jednem z najgłówniejszych zadań Wydziału było doprowadzenie do końca rozpoczętej w poprzednim roku przebudowy sokolni. Powierzywszy więc kierownictwo budowy dotychczasowemu komitetowi, składającemu się z dd. Dr. Gedla, Nartowskiego, Redyka, Rippera i Van Roya, starał się Wydział wszelkiemi siłami jak najprędzej dokończyć rozpoczętego dzieła. W pierwszych miesiącach roku, jako zimowych, cała praca skierowaną była na wewnątrz budynku, w którym do maja powieszono i oszklono wszystkie okna tak na dole jak i na piętrze, okuto wszystkie drzwi i bramy, ułożono podłogę w sali szermierki i szatni I., wybetonowano szatnię II. i ułożono w reszcie ubikacyi na dole

jakoteż w kurytarzach posadzki cementowe, dokończono otynkowania ścian wewnętrznych, a wreszcie przybito wszędzie podsiebitki. Równocześnie przygotowywał komitet materyały, aby z nastaniem pory cieplejszej rozpocząć roboty koło wykończenia budynku na zewnątrz. Z szybkiego postępu pracy w miesiącu maju można było wnosić, że najdalej z końcem lipca budynek na zewnątrz zostanie zupełnie wykończony. W tym czasie otynkowano zupełnie wapnem hydraulicznem 3 facyaty, osadzono tarcze kamienne w szczytach bocznych i tablicę na facyacie północnej. Ozdoby te z kamienia janikowskiego zostały wykonane w pracowni tutejszego kamieniarza Zygmunta Seroga, podług modeli gipsowych, o które architekt T. Talowski w Krakowie własnym sumptem się postarał i Towarzystwu w darze ofiarował. Za hojny ten dar składa Mu Wydział serdeczne podziękowanie.

Mimo starań Wydziału z powodu rozmaitych przeszkód roboty przeciągły się aż po koniec października, w którym to miesiącu wykończono facyatę południową, ozdobioną malowidłem w „sgrafitto", a także w lunecie facyaty północnej wymalowany został „al fresco" sokół z ciążkami. Roboty te wykonał ku zupełnemu zadowoleniu znany powszechnie malarz dekoracyjny p. Antoni Tuch z Krakowa. W czasie wakacyi usunięto zgrzybiałą podłogę ze sali, wybetonowano i ułożono nową podłogę a także, i w szatni II.; okna wszystkie i drzwi zapokostowano i zalakierowano, tak że z początkiem roku szkolnego budynek w całości został oddany do użytku. Stósowny rozdział pracy miał ten skutek, że przez cały czas trwania budowy nie nastąpiła żadna przerwa w ćwiczeniach gimnastycznych. Zapewne, że wskutek tego poniosło Towarzystwo pewną stratę materyalną, ale takowa przewyższa korzyść, jaka wypływała z tego, że zakład nie zamknął podwoi swoich dla ćwiczących się ani na chwilę.

Na pokrycie wydatków z powodu budowy zrealizował Wydział promesę pożyczki w tutejszej powiatowej Kasie Oszczędności w kwocie 11000 złr., a nadto posługiwał się chwilowemi pożyczkami wekslowemi. Z powodu przeciągnięcia się budowy po sam prawie koniec roku, komitet budowy nie zdołał zestawić wszystkich rachunków, a tem samem Wydział nie może podać dokładnie, jakie dotąd przebudowa pociągła za sobą koszta.

Na pewno jednak powiedzieć można, że koszta przebudowy przewyższą znacznie uchwaloną pożyczkę hipoteczną. Przyczyny tego szukać należy w robotach nieprzewidzianych w podanym kosztorysie, a w przeważnej części wynikłych z powodu usunięcia grzyba i zabezpieczenia się na przyszłość od niego. Wśród tych ciężkich warunków finansowych położenie Wydziału nie było do pozazdroszczenia. Każdy z jego członków pracował i wytężał swoje siły, aby Komitetowi budowy dostarczyć środków do ukończenia budowy, a dziś nam stwierdzić należy, że zabiegi te nie szły na marne, bo były czynnie i moralnie poparte przez wszystkich druhów i ludzi dobrej woli. JW. Pani prezydentowa Prussniggowa ofiarowała Towarzystwu na cel budowy cały nakład doskonale tłumaczonych wyjątków z poezyi Heinego. Za poparcie w ten sposób działalności Towarzystwa składa Wydział autorce szczere podziękowanie. Dotąd wpłynęło z rozdanych do sprzedania egzemplarzy 57 złr. 20 ct., a z reszty rachunki nie są jeszcze wyrównane. Poparcie to ogólne dodawało otuchy i energii Wydziałowi, to zrodziło u niego wdzięczność, jaką żywi dla tych wszystkich, którzy dla Sokoła wadowickiego nie ścisnęli swej ręki, ale wedle możności w pomoc mu przyszli, a których nazwiska widnieją w sprawozdaniu kasowem. Tu na właściwem miejscu, bo przy sprawozdaniu z budowy sokolni, niech nam wolno będzie złożyć sokolą podziękę za bezinteresowne prowadzenie budowy zacnemu druhowi Anastazemu Redykowi, budowniczemu miejskiemu, którego przezorności i trafnym zarządzeniom zawdzięczyć należy, że przy tak trudnej i z niebezpieczeństwami połączonej budowie żaden wypadek nieszczęśliwy się nie wydarzył, a również WPanu budowniczemu Adamowi Kozłowskiemu w Krakowie za liczne usługi wyświadczone Komitetowi budowy, a w szczególności za bezinteresowne zdjęcie robót kamieniarskich i sprawdzenie rachunków.

Tu miejsce do podniesienia tej iście sokolej ofiarności nie chwilowej, ale ciągłej, wytrwałej, płynącej spokojnie, a znamionującej siłę, przed którą wszelkie przeszkody pierzchnąć muszą, a która daje rękojmię, że przyszłość nasza zabezpieczona. Czołem tym druhom, którzy składkami stałemi miesięcznemi umożliwiają byt materyalny Towarzystwu, a których spis poniżej umieszczamy. Bez tej pomocy niemożebnemby było zadosyć uczynić zobowiązaniom Towarzystwa, i dlatego Wydział nie może znaleść dość

słów zachęty, aby wślad tych druhów jak największa ilość członków wstąpiła.

Złożyli w ten sposób następujący druhowie:

Brem	4 złr.	40 ct.
Dr. Bukowski	11 „	— „
Dr. Daniel	3 „	— „
Donner	— „	60 „
Frąckiewicz	2 „	80 „
Dr. Gedl	24 „	— „
Heidrich	6 „	— „
Dr. Hommé	4 „	80 „
Jędrzejczyk	4 „	80 „
Kluk	6 „	40 „
Kłębkowski	6 „	— „
Kołomłocki	4 „	80 „
Dr. Korn	12 „	— „
Kurowski	12 „	— „
Kurzeja	— „	80 „
Macudziński	12 „	— „
Majewski	6 „	— „
Matusiński	2 „	40 „
Dr. Morelowski	5 „	50 „
Nartowski	11 „	— „
Osiowski	2 „	— „
Pindelski	1 „	— „
Podwin	4 „	— „
Potocki	3 „	30 „
Prezentkiewicz Karol . . .	4 „	— „
Ripper	9 „	— „
Dr. Starzewski	11 „	— „
Stopka	6 „	— „
Storch	4 „	80 „
Świtalski	2 „	— „
Szymański	3 „	50 „
Waligórski	12 „	— „
Weigel	3 „	60 „

Sezon ślizgawkowy 1894/95 zakończył się 8. marca, trwał zatem dwa miesiące, albowiem otwartym został 3. stycznia. Mimo to utrzymanie toru kosztowało z powodu śnieżyc 88 złr. 30 ct.; doliczywszy koszta odznak 5 złr. 50 ct. i 45 ct. za miotły, otrzymamy kwotę, 94 złr. 25 ct., które Towarzystwo wyłożyło na ślizgawkę. Dochód ogólny wynosił 109 złr., 45 ct., a mianowicie ze wstępów jednorazowych wpłynęło 10 złr., z kart dla uczniów gimnazyalnych 27 złr. 50 ct., a ze sprzedaży kart sezonowych 71 złr. 95 ct.; została zatem nadwyżka w kwocie 15 złr. 20 ct. Osób dorosłych za kartami sezonowemi ślizgało się w ogóle 23, uczniów gimnazyalnych 67, z tych bezpłatnie 24; uczniów szkół ludowych 4 a dziewcząt 7. Ze szczególnem uznaniem podnieść należy staranność o tor ślizgawkowy przewodniczącego Komitetu d. Macudzińskiego, który naśladowania godną gorliwością nie mało przyczynił się do podniesienia tego działu ćwiczeń fizycznych.

Pod temsamem przewodnictwem zajął się Komitet, który w miejsce ubyłych członków zaprosił dd. Kłębkowskiego, Majewskiego, Dra Padlewskiego, Wszeteczkę i St. Zapałowicza — przygotowaniem ślizgawki na r. 1895/96 na tym samym stawie. Jak zeszłego roku tak i tego roku oddał Towarzystwu staw ten jego dzierżawca p. Franciszek Cierpiałek zupełnie bezpłatnie do użytku, za co Mu Wydział na tem miejscu dziękuje. Ponieważ dawne schroniska, umieszczone na lodzie zniszczały, postarał się Wydział o nowe, które oddane zostało do użytku 27. grudnia tj. w dniu otwarcia ślizgawki.

W roku 1895 odbył Wydział 9 posiedzeń, na których załatwiał sprawy, należące do zakresu jego działania, a w szczególności wiele rozpraw poświęcał prowadzonej w własnym zarządzie budowie, z której następnemu Wydziałowi pozostawia sprawdzenie rachunków dostawców materyałów, potrzebnych do budowy.

I.

Zakładem gimnastycznym jak w ogóle całym budynkiem zarządzał dyrektor. Ćwiczenia członków odbywały się pod kierownictwem naczelnika Kazimierza Usiekniewicza, który również

udzielał nauki gimnastyki uczniom publicznych szkół i uczniom Towarzystwa. Z tej samej przyczyny co i zeszłego roku, a mianowicie z powodu zajęcia boiska na skład materyałów budowlanych, nie mogły się odbyć publiczne ćwiczenia uczniów.

Ruch ćwiczących się.

Uczniowie, zgłaszający się do ćwiczeń byli bezwarunkowo pod względem stanu zdrowia badani przez lekarzy Towarzystwa Dra Gedla i Dra Bukowskiego; członkowie zaś nowo wstępujący tylko w razach wątpliwych.

1. Członków ćwiczyło się ogółem 26, w przeciętnej liczbie 10, trzy razy tygodniowo: w poniedziałki, środy i piątki od godziny 7—8 wieczór.

2. Uczniowie Towarzystwa w r. 1893/94:

a) młodsi w przeciętnej liczbie 14, trzy razy tygodniowo: w poniedziałki, środy i soboty, od godziny 3—4 po południu;

b) starsi w przeciętnej liczbie 6, trzy razy tygodniowo: we wtorki, czwartki, i soboty od godziny 7—8 wieczór.

3. Uczniowie, pobierający naukę gimnastyki za renumeracyą, udzielaną przez Wysoką c. k. Radę szkolną krajową i Świetną Reprezentacyę miasta Wadowic w r. 1893/94:

a) uczniowie gimnazyalni w liczbie 163 ćwiczyli się w 3 oddziałach a 18 zastępach 6 godzin tygodniowo;

b) uczniowie szkoły ludowej w liczbie 312 ćwiczyli się w 3 oddziałach a 18 zastępach 6 godzin tygodniowo:

Brało zatem udział w ćwiczeniach przeciętnie w tygodniu:

członków Towarzystwa	10	w godz.	3
uczniów Towarzystwa	20	„	3
uczniów gimnazyalnych	163	„	6
uczniów szkoły ludowej	312	„	6
razem tygodniowo osób	505	w godz.	18

A dziewczęta? Te ćwiczyły się w liczbie 12 przez trzy miesiące! Wydział słów niema na skreślenie uczucia, jakiem go napełnia ta konsekwentna wytrwałość rodziców w zaniedbywaniu jednego z najważniejszych obowiązków posyłania dziewcząt na naukę systematycznie prowadzonej gimnastyki. W zabiegach naszych nie byliśmy szczęśliwsi od naszych poprzedników, których śladem idąc, nie wyrzekamy się także nadziei, że złe to raz koniec weźmie.

Wychodząc z zasady, że gimnastyka powinna stać się własnością nie tylko inteligencyi, ale i warstw pracujących w rzemiosłach, otworzył Wydział jedną godzinę nauki gimnastyki dla uczniów tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej, a przyszło mu to tem łatwiej że naczelnik „Sokoła“ podjął się nauki bezinteresownie. W r. szkolnym 1894/95 uczęszczało na te ćwiczenia uczniów 21. Z zaprowadzenia tej nauki spodziewa się Wydział dobrych skutków w przyszłości i sprawę tę gorąco poleca swoim następcom.

Chętnie oddał Wydział tutejszej c. k. Komendzie Obrony krajowej za małem wynagrodzeniem za zużycie przyrządów, na 3 miesiące salę gimnastyczną na ćwiczenia żołnierzy przodowników w gimnastyce wojskowej. Ćwiczenia te rozpoczęły się 20. grudnia i odbywały się we wtorki i piątki od godziny 4—5.

Dzięki dd. Jędrzejczykowi i Tylcowi, którzy darowali Towarzystwu drzewo lipowe, mógł Wydział tanim kosztem, płacąc tylko za robotę, powiększyć inwentarz przyborów gimnastycznych o 52 maczug. Zmieniono także linki przy kółkach, które przez sześcioletnie częste używanie nie dawały rękojmi bezpieczeństwa. Do biblioteki gimnastycznej sprowadzono fototypie igrzysk olimpijskich i dziełko o budowaniu piramid.

Obok gimnastyki uprawiano i w tym roku jazdę na kole i szermierkę. Do Oddziału cyklistów należało z końcem roku 10 druhów: Dr. Bukowski, Donner, Dr. Gedl, Kołomłocki, R. Kubiczek, Kurzeja, Dr. Potocki, Dr. Starzewski, Storch, A. Zając. Zawiadowcą jego ze strony Wydziału był Dr. Bukowki, zastępcą Dr. Starzewski, a do Komitetu Oddziału należeli: E. Storch jako przewodniczący, T. Kołomłocki (zastępca), Dr. Gedl, K. Prezentkiewicz i K. Donner. Nauki jazdy na kole udzielali naprzemian Dr. Bukowski, K. Donner, T. Kołomłocki, K. Prezentkiewicz i E. Storch, a korzystali z niej dd. Kurzeja, Dr. Potocki i E. Smolka, których po ukończeniu kursu, komisya stale ku temu celowi wybrana, złożona z E. Storcha i K. Prezentkiewicza, uznała jako zupełnie biegłych jeźdźców. Z przyjemnością dowie się Oddział cyklistów, że Wydział postanowił część boiska, a to od strony południowej przeznaczyć do użytku i do ćwiczeń jazdy na kole; w tym celu d. Ripper zniwelował to boisko, a następnie już porą jesienną przeprowadził pod własnym kierownictwem d. Van Roy część robót ziemnych.

W ten sposób zamiast w sali gimnastycznej będzie się mogła odbywać nauka na wolnem powietrzu. Wycieczek dalszych, zbiorowych w Oddziele nie urządzono w tym roku żadnych, a przyczyny tego szukać należy w wyjeździe na czas wakacyi kilku członków; pojedyńczo lub samowtór wyjeżdżano celem ćwiczenia się prawie codziennie, jak tylko pogoda na to zezwalała. Na potrzeby Oddziału nie wydało Towarzystwo żadnej nowej zaliczki, ale owszem z dochodów własnych wrócił Oddział na pokrycie dawnej zaliczki 26 Złr. 10 ct.

Z nauki szermierki, udzielanej z całą bezinteresownością i z zamiłowaniem przez d. Dra Starzewskiego, korzystało 8 członków za opłatą 1 złr. miesięcznie. Odbywała się 2 razy tygodniowo we wtorki i czwartki od godziny 7—8 wieczór przez pierwsze 4 miesiące roku. Szkoda że z przyczyn od Wydziału niezawisłych nie mogła być także prowadzoną w miesiącach jesieni i zimy. Przez jeden miesiąc uczyło się także szermierki 6 starszych uczniów gimnazyalnych za tą samą opłatą.

II.

Wkładki miesięczne wraz z wstępnem członków przyniosły w r. 1895 1207 złr. 50 ct. (o 66 złr. 60 ct. więcej niż w r. 1894).

W ciągu roku przybyło członków 28, wystąpiło 12, wykreślono z powodu zalegania z wkładkami 0, umarł 1, tak że z dniem 31. grudnia 1895 liczyliśmy członków 200, to jest o 15 członków więcej, niżeli z końcem roku 1894.

Członkowie honorowi:

1. WP. Dr. Jan Iwański, adwokat i burmistrz m. Wadowic.

Członkowie protektorowie:

1. PP. Hr. Bobrowski Wincenty.
2. „ Dunin Stanisław, właściciel dóbr.
3. „ Gedlowa Marya.
4. „ Dr. Gedl W. Mieczysław.
5. „ Górkiewicz Czesław, właściciel dóbr.
6. „ Günther Antoni, właściciel dóbr.
7. „ Haller Władysław, marszałek Rady pow. wadowickiej.
8. „ Hosz Karol, właściciel dóbr.

9. PP. Klucki Stanisław, poseł do Rady Państwa.
10. „ Dr. Malec Jan, adwokat krajowy.
11. „ Naimski Michał, pełnomocnik hr. Aug. Potockiego.
12. „ Popowski Józef, poseł do Rady Państwa.
13. „ Seeling Ludwik, dyr. dóbr arcyks. Rajnera.

Członkowie zwyczajni:

1. PP. Alberti Jan, stolarz.
2. „ Badańczyk Ferdynand, c. k. insp. szkół lud.
3. „ Dr. Biegański Karol, adwokat kraj.
4. „ Bieliński Władysław, c. k. dyr. biór pomocn.
5. „ Błotnicki Stanisław, c. k. ofic. poczty.
6. „ Brem Leopold, c. k. prakt. konc. skarb.
7. „ Bujak Jan, c. k. kanc. sąd.
8. „ Dr. Bukowski August.
9. „ Cholewka Maciej, przemysłowiec.
10. „ Chrząszcz Ludwik, właściciel dóbr.
11. „ Czapik Jan, c. k. ausk. sąd.
12. „ Czapik Józef, naczelnik gminy Choczmia.
13. „ Dr. Daniel Izydor, adwokat kraj.
14. „ Daczyński Maryan, mag. farm.
15. „ Dbałowski Franciszek, dyr. szkoły lud. żeńsk.
16. „ Dihm Stanisław, c. k. ausk. sąd.
17. „ Dobrodzicki Ignacy, dyr. pow. Kasy Oszczędn.
18. „ Donner Karol, buchalter.
19. „ Drapella Teodor, leśniczy st. w Rzykach.
20. „ Drapellówna Teodora.
21. „ Dworak Jan, przemysłowiec.
22. „ Dworak Józef, szklarz.
23. „ Dziedzic Ludwik, budowniczy,
24. „ Emissberger Antoni, c. k. insp. podatk.
25. „ Engelberg Jakób, c. k. adj. bud.
26. „ Fic Piotr, c. k. prof. gimn.
27. „ Figler Tomasz, malarz dekoracyjny.
28. „ Fijałek Ludwik, masarz.
29. „ Franz Karol, c. k. starosta.
30. „ Frąckiewicz Michał, c. k. prof. gimn.
31. „ Gabrysiewicz Józef, właściciel dóbr.
32. „ Gach Jakób, fotograf.

33. PP. Gajda Antoni, emer. naucz. szkół ludow.
34. „ Gana Wiktor, agronom.
35. „ Dr. Gęślak Jan.
36. „ Gleixner Gustaw, c. k. adj. podatk.
37. „ Gluziński Eugeniusz, c. k. geometra.
38. „ Gluzińska Klotylda.
39. „ Gładysz Franciszek, masarz,
40. „ Goliński Feliks, c. k. asyst. poczt.
41. „ Gruenberg Józef, c. k. prof. gimn.
42. „ Grzanowski Bronisław, c. k. prof. gimn.
43. „ Grzybek Antoni, piekarz.
44. „ Grzywiński Marceli, adm. dóbr.
45. „ Gunkiewicz Leon, c. k. prof. gimn.
46. „ Hardyn Wacław, mag. farm.
47. „ Hatłas Józef, ślusarz.
48. „ Hatłas Tomasz, stolarz.
49. „ Heidrich Edward, restaurator.
50. „ Hernich Antoni, cukiernik.
51. „ Dr. Hommé Maryan, kand. adwok.
52. „ Huppert Izrael, przemysłowiec.
53. „ Hyłko Jan, majster kominiarski.
54. „ Ks. Janiczak Stanisław, katecheta szkół lud.
55. „ Jaworski Sebastyan, kasyer pow. Kasy Oszcz.
56. „ Jędrzejczyk Jan, szewc.
57. „ Dr. Kaleta Edmund, kand. adwok.
58. „ Käppler Franciszek, piwowar.
59. „ Karpiński Józef, c. k. ausk. sąd.
60. „ Karpiński Izydor, nauczyciel. szkół lud.
61. „ Kłębkowski Kazimierz, c. k. insp. gorzeln.
62. „ Kluk Teofil, kupiec.
63. „ Kołomłocki Tadeusz, c. k. prof. gimn.
64. „ Dr. Korn Józef, adwokat kraj.
65. „ Kornowa Stefania.
66. „ Kowalczewski Józef, kupiec.
67. „ Kozłowski Julian, piwowar.
68. „ Krasuski Kazimierz, nauczyciel szkół lud.
69. „ Krywult Stanisław, c. k. adj. sąd.
70. „ Krzysztoforski Edmund, kuśnierz.
71. „ Księzki Wincenty, c. k. ausk. sąd.

72. PP. Kubiczek Ludwik, c. k. prak. sąd.
73. „ Kubiczek Roman, prawnik.
74. „ Kunachowicz Stanisław, dzierżawca dóbr.
75. „ Kurowska Jadwiga.
76. „ Kurowski Józef, c. k. prof. gimn.
77. „ Kurzeja Antoni, c. k. koncep. skarb.
78. „ Kuzia Franciszek, kasyer miejski.
79. „ Latosiński Józef, kierownik szkoły lud.
80. „ Lewkiewicz Feliks, stolarz.
81. „ Łaszcz Józef, naucz. szkół lud.
82. „ Macudziński Jan, aptekarz.
83. „ Majewski Jan, c. k. koncep. Namiestn.
84. „ Malina Michał, c. k. sekr. pow.
85. „ Ks. Mamak Józef, wikary.
86. „ Mamak Stanisław, weterynarz miejski.
87. „ Matusiński Julian, krawiec.
88. „ Miarka Teofil, prawnik.
89. „ Moczydłowski Ignacy, c. k. adj. sąd.
90. „ Ks. Momot Michał, proboszcz w Inwałdzie.
91. „ Müller Józef, piekarz.
92. „ Nartowski Teofil, c. k. notaryusz.
93. „ Neumannowa Teresa, nauczycielka języków.
94. „ Nieć Ludwik, c. k. adj. sąd.
95. „ Nikliborc Szczepan c. k. prakt. sąd.
96. „ Dr. Ogniewski Henryk, c. k. podprokurator.
97. „ Osiowski Karol, introligator.
98. „ Dr. Padlewski Zygmunt, c. k. prakt. Namiestn.
99. „ Ks. Paleczek Kazimierz, wikary.
100. „ Panczakiewicz Andrzej, aplikant pow. Kasy Oszczędn.
101. „ Paluch Józef, krawiec.
102. „ Paszma Rudolf, c. k. ausk. sąd.
103. „ Piasecki Jan, c. k. komisarz pow.
104. „ Pindelski Roman, c. k. kanc. sąd.
105. „ Podwin Franciszek, c. k. prow. ks. grunt.
106. „ Podworski Franciszek, pocztmistrz w Kleczy górnej.
107. „ Dr. Pogorzelski Dyonizy, c. k. radca sąd.
108. „ Dr. Potocki Bronisław, kand. adw.
109. „ Prezentkiewicz Franciszek, dyr. szk. lud. męsk.
110. „ Prezentkiewicz Karol, adj. pow. Kasy Oszczędn.

111. PP. Pukło Józef, restaurator.
112. „ Raczyński Adolf, c. k. adj. sąd.
113. „ Redyk Anastazy, budowniczy miejski.
114. „ Reich Herman, przemysłowiec.
115. „ Ripper Władysław, inżynier pow.
116. „ Romański Kazimierz, naucz. szk. lud.
117. „ Romańska Matylda, naucz. szkół lud.
118. „ Rosenfeld Ignacy, kupiec.
119. „ Rynkal Władysław, c. k. adj. podatk.
120. „ Rzepiński Stanisław, c. k. prof. gimn.
121. „ Sawicki Franciszek, c. k. radca sąd.
122. „ Serog Zygmunt, kamieniarz.
123. „ Słapa Roman, prawnik.
124. „ Sławiński Przecław, właśc. dóbr.
125. „ Sołtys Karol, likwid. pow. Kasy Oszcz.
126. „ Sopicki Andrzej, c. k. adj. podatk.
127. „ Dr. Sosnowski Stanisław, kand. adwok.
128. „ Dr. Starzewski Tadeusz, c. k. notar.
129. „ Stepek Alfred, mag. farm.
130. „ Stopczyński Jan, sekr. Rady powiat.
131. „ Stopka Michał, c. k. adj. podatk.
132. „ Storch Edmund, c. k. asyst. poczt.
133. „ Styliński Władysław, geometra.
134. „ Sułkowski Józef, c. k. podprokurator.
135. „ Świtalski Erazm, c. k. zarządca poczty.
136. „ Sypowski Franciszek, c. k. adj. sąd.
137. „ Dr. Szlachtowski Stanisław, c. k. radca skarb. st.
138. „ Szczepański Józef, prof. gimn.
139. „ Szymański Tadeusz, mag. farm.
140. „ Thetschel Franciszek, właśc. dóbr.
141. „ Topolnicki Klemens, c. k. komis. skarb. st.
142. „ Tylec Apolinary, insp. polic.
143. „ Tyrała Jacek, c. k. prof. gimn.
144. „ Urbański Michał, c. k. asyst. skarb.
145. „ Usiekniewicz Kazimierz, nacz. „Sokoła."
146. „ Van Roy Alfred, kond. dróg kraj.
147. „ Waligórski Jan, c. k. kontrolor podatk. st.
148. „ Wasylewska Wanda.
149. „ Weigel Edward, c. k. prakt. koncept. skarb.

150. PP. Welles Alfred, c. k. insp. podatk. st.
151. „ Wojkowski Józef, administr. dóbr.
152. „ Wojnakiewicz Jan, c. k. radca sąd.
153. „ Wainar Władysław, c. k. prakt. rach.
154. „ Wszeteczka Ferdynand, c. k. inżynier st.
155. „ Zacharyasiewicz Stanisław, c. k. ausk. sąd.
156. „ Ks. Zając Andrzej, proboszcz.
157. „ Zając Alexander, c. k. ausk. sąd.
158. „ Zapałowicz Stefan, kand. notar.
159. „ Dr. Zawadziński Stanisław, c. k. lek. pow.
160. „ Zörner Ferdynand, c. k. weterynarz powiat.
161. „ Żaroffe Kornel, c. k. poborca podatk. st.
162. „ Dr. Żędzianowski Stanisław.

Członkowie wspierający:

1. PP. Arzt Seweryn, c. k. dyr. gimn.
2. „ Dworakowa Józefa.
3. „ Goldmann Adolf, kupiec.
4. „ Jamroga Maciej, kontrolor miejski.
5. „ Kołomłocka Bronisława.
6. „ Kołomłocka Felicya.
7. „ Korn Szymon, obywatel.
8. „ Kotowiczówna Janina, naucz. szk. lud.
9. „ Kurowska Aleksandra.
10. „ Kwieciński Władysław, agronom.
11. „ Łatkiewicz Julian, c. k. geometra st.
12. „ Dr. Łazarski Stanisław, adwokat.
13. „ Macudzińska Edwarda.
14. „ Mikulowa Marta.
15. „ Dr. Młodzik Karol, adwokat kraj.
16. „ Dr. Morelowski Julian, c. k. prokurator.
17. „ Myjkowski Walenty, c. k. prof. gimn.
18. „ Ripperowa Emilia.
19. „ Schmidlówna Adela naucz. szk. lud.
20. „ Schmidlówna Anna, naucz. szk. lud.
21. „ Schmidlówna Helena.
22. „ Dr. Tarchalski Józef.
23. „ Wlassak Adam, c. k. oficyał rach.
24. „ Zacharyasiewicz Aleksander, sekr. mag.

W ciągu roku wystąpili z Towarzystwa:

a) z członków zwyczajnych.

1. Dziura Józef, c. k. oficyał dyr. skarb.*
2. Grabowski Marcin, likwid. pow. Kasy Oszczędn.*
3. Hoszowski Ignacy, c. k. prof. gimn.*
4. Koprowski Michał, c. k. koncep. dyr. skarb.
5. Korytowski Maryan, c. k. adj. sąd.*
6. Neumann Ludomir, agronom. *
7. Smolka Edward, c. k. adj. podatk.*
8. Urban Jakób, naucz. szk. lud.*
9. Zając Władysław, c. k. adj. podatk.*

b) z członków wspierających:

1. Iwańska Zofia.†

Zapisali się w ciągu roku i ubyli:

1. Dr. Habura Kazimierz, kand. adwok.*
2. Hojny Józef, słuchacz praw.*
3. Renau Józef, fryzyer.*

Dnia 9. czerwca zmarła ś. p. Zofia Iwańska, długoletni członek Towarzystwa naszego. Była to kobieta rzadkich przymiotów umysłu i serca, a której Sokół wadowicki wiele ma do zawdzięczenia. Nie jedno dzieło i przedsięwzięcie, które przysporzyło Towarzystwu funduszów lub podniosło jego siły i znaczenie, było zasługą nieboszczki. Na wieść o Jej śmierci szczery a niekłamany żal ogarnął członków Towarzystwa, a tłumaczem tych uczuć był Wydział, gdy składał kondolencyę niepocieszonemu po Jej stracie mężowi, Dr. Janowi Iwańskiemu. W pogrzebie, w którym wzięły udział wszystkie warstwy społeczeństwa z miasta i okolicy, oddała liczna delegacya z Wydziałem na czele zasłużonemu członkowi ostatnią posługę. Rzewną pieśnią żegnał chór sokoli zwłoki kobiety, pełnej uczynności, potęgując żal za Tą, którą może nie wnet kto zastąpić zdoła. Cześć jej pamięci!

Od czasu kiedy Towarzystwo celem rozszerzenia swej działalności na polu gimnastyki wybudowało własny dom, dochody jego stałe nie mogą wystarczyć na pokrycie wydatków z tego powodu płynących. Skuteczna praca Towarzystwa w wychowaniu fizycznem naszego społeczeństwa, w szczególności utrzy-

* z powodu wyjazdu z Wadowic.

† z powodu śmierci.

mania szkoły gimnastycznej dla uczniów szkół publicznych byłoby wprost niemożliwem, gdyby nie subwencye ciał zbiorowych, którym dobro publiczne na sercu leży i każdą rzetelną pracę w tym kierunku popierają. Szczere i gorące podziękowanie składa też Wydział za otrzymane zapomogi Wysokiemu Wydziałowi Krajowemu i Świetnej Reprezentacyi powiatowej wadowickiej.

Do pomnożenia dochodów niestałych znacznie przyczynia się Komitet teatru amatorskiego przez urządzanie przedstawień amatorskich, których było w tym roku 5 a przyniosły łącznie kwotę 301 złr. 11 ct. Zasługa to w pierwszym rzędzie amatorek i amatorów, zawsze z całą gotowością i chęcią biorących udział w występach i niestrudzonego d. Dra Starzewskiego, który nie szczędził trudu i pracy, aby każde przedstawienie wypadło w całem tego słowa znaczeniu znakomicie. Komisya teatru amatorskiego postarała się o niejedno ulepszenie dla grających, a nadto dokładała wszelkich starań, aby zewnętrzna strona przedstawień, do czego przedewszystkiem przyczynił się d. Kołomłocki, poświęciwszy na to wiele czasu i trudu, odpowiadała wymogom. Zasłużyli się bardzo w tym względzie dd. Stepek i Van Roy, zarządzając wzorowo pierwszy z nich powierzoną sobie garderobą teatralną, a drugi rekwizytami scenicznymi. Na podziale tej pracy zyskał Wydział wielkie ułatwienie w zarządzie inwentarzem Towarzystwa, który z roku na rok już to przez zakupno, już to drogą darowizny znacznie się zwiększa. Za darowane przedmioty składa Wydział podziękowanie dd. J. Bujakowi, Dr. Bukowskiemu, Dr. Gedlowi, A. Stepkowi, Van Royowi i WP. Gedlowej.

Zajęcie się budową sokolni nie sprzyjało rozbudzeniu życia towarzyskiego. Do zapisania mamy tylko dwie wieczornice, z których jedna urządzona 20. marca była połączona z ćwiczeniami wolnemi, laskami i na przyrządach z 2 zmianami, w których wzięło udział 12 druhów, a druga ostatniego grudnia.

Na obchodach narodowych nigdy naszego Towarzystwa nie brakło — żadne nabożeństwo z tego powodu urządzone nie odbyło się bez jego udziału. Na uroczystości narodowe użyczał Wydział sali gimnastycznej chętnie i bez żadnych zastrzeżeń. Odbył się więc w niej wieczór Mickiewicza, urządzony staraniem tutejszej Czytelni, i drugi młodzieży gimnazyalnej na dochód współuczniów biednych. Korzystał też z naszej sali i sceny

Komitet, zajmujący się wystawianiem jasełek na korzyść uczniów szkoły ludowej miejscowej w każdą niedzielę w styczniu. Jeżeli w końcu dodamy, że w sali Towarzystwa odbył się sejmik relacyjny tutejszych posłów do Sejmu i Rady państwa, wiec ludowy, zjazd Towarzystwa pedagogicznego, bal c. k. podoficerów, to każdy przyznać musi, że „Sokół" jest miejscem, w którem koncentruje się całe tutejsze życie, i że bez niego niejedno przedsięwzięcie, mające na celu ogół społeczeństwa i jego sprawy w rozmaitych doniosłych kierunkach, nie mogłoby przyjść do skutku.

Stosunki z bratniemi towarzystwami odznaczały się serdecznością: dawaliśmy wyraz naszych uczuć w ich chwilach radosnych, spieszyliśmy z pomocą tam, gdzie tego potrzebowały.

Działalność Komisyi ubiorowej złożonej z Dra Bukowskiego, Dra Gedla i Nartowskiego, ograniczyła się na zaopatrzenie kilkunastu druhów w ubrania ćwiczebne i na dostarczenie jednego płaszcza. Zamknięcie rachunkowe wykazało w dochodzie 189 złr. 42 ct., a w rozchodzie 149 złr. 92 ct. Inwentarz przedstawia wartość 234 złr. 18 ct., rat zaległych pozostało u członków 23 złr. 50 ct.; stan bierny wynosi 159 złr. 03 ct.

Z końcem roku 1895 było druhów umundurowanych 25, a z tych 19 posiadało płaszcze.

Skreśliwszy w krótkości naszą działalność a zarazem obraz życia naszego Towarzystwa, wyznajemy szczerze, że jeżeli znieśliśmy jaką cegiełkę do jego budowy, to zawdzięczamy to poparciu druhów i tych, którzy w sokolstwie widzą i uznają jedną z tych dróg, które prowadzą do odrodzenia naszego społeczeństwa.

Czołem im za to — a następcom naszym „Szczęść Boże" w dalszej pracy.

Czołem!

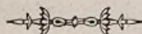
Z Wydziału Towarzystwa gimnastycznego „Sokół"
w Wadowicach, d. 1. stycznia 1896.

Józef Kurowski — *prezes.*

Dr. W. Mieczysław Gedl — *dyrektor.*

Sprawozdanie kasowe

za rok 1895.

Przychody.

			Złr.	ct.	Złr.	ct.
I.		**Subwencye.**				
	1	Wydział krajowy	50	—		
	2	Rada powiatowa wadowicka	150	—	200	—
II.		**Remuneracye.**				
	3	Rada m. Wadowic za naukę ucz. szk. lud. .	400	—		
	4	Rada szkolna kraj. „ „ „ gimn. . .	400	—	800	—
III.		**Dochody od czł. i uczn. Towarzystwa.**				
	5	Wkładki roczne członków protektorów . . .	52	20		
	6	Wpisowe członków czynnych i wspierających	32	—		
	7	Wkładki miesięczne członków zwyczajnych .	1061	60		
	8	Wkładki miesięczne członków wspierających	61	70		
	9	Opłaty za naukę gimnast. uczn. Towarz. . .	136	—		
	10	Opłaty za naukę szermierki	48	—		
	11	Za szafki szatni I.	2	05		
	12	Za szafki szatni II	30	30		
	13	Wpłata członków na należytość do Związku	92	90	1516	75
IV.		**Dary do funduszu budowy sokolni.**				
	14	Dr. Bukowski August	1	—		
	15	B. J.	5	—		
	16	Ks. Bobek Andrzej	5	—		
	17	Dr. Gedl	14	45		
	18	ś. p. Aleksandra Gostkowskiego legat . . .	100	—		
	19	Heidrich Edward	15	—		
	20	Kołomłocki Tadeusz	1	—		
	21	Dr Korn Józef	5	—		
	22	Krókowski Stanisław	5	—		
	23	Kurowski Józef	8	58		
	24	Łagosz Wojciech	3	—		
	25	Macudziński Jan	6	19		
	26	Majewski Jan	12	—		
	27	Przyjacióka z nad Prutu	2	—		
	28	Schimke Edward	5	—		
	29	Ze sprzedaży „Wyjątków z poezyi Heinego“	57	20	245	42
		Z drobnych okolicznościowych datków zebranych przez:				
	30	Dra Bukowskiego Augusta	29	30		
	31	Dra Dunajewskiego Stanisława	—	50		
	32	Frąckiewicza Michała	6	—		
	33	Dra Gedla	56	75		
	34	Dra Hommego	3	89		
		Do przeniesienia . .	2858	61	2762	17

Rozchody.

			Złr.	ct.	Złr.	ct
I.		**Wkłady w budowę sokolni:**				
	1	Wyjazdy w sprawie budowy	5	60		
	2	Stemple, porta i należytości pisemne . .	114	73		
	3	K. Naziemskiemu za plany szczegółowe .	40	—		
	4	Dachówka z przewozem kolejowym . . .	934	51		
	5	Świątkowi za kamień łamany	78	—		
	6	Tirasowi za kamień łamany	30	—		
	7	J. Filkowi za płyty kamienne na posadzkę i gzymsy	83	20		
	8	Posadzka cementowa, steingutowa i rury steingutowe	357	35		
	9	J. Gurdek za drzewo budulcowe	700	—		
	10	Ułożenie podłóg	187	75		
	11	Deski na podłogi	323	60		
	12	Dostawa szutru	11	50		
	13	Dostawa piasku	61	50		
	14	B. Thiebergerowi za wapno i cegłę . . .	1917	59		
	15	P. Widlarzowi za wapno i cegłę	601	—		
	16	Silbigerowi za wapno	52	50		
	17	Za stare wapno	22	02		
	18	L. Dziedzicowi za cegłę	106	06		
	19	A. Goldmanowi za cement	261	50		
	20	Fabryka braci Muranyich za okna	234	—		
	21	J. Dworakowi za roboty szklarskie . . .	201	60		
	22	A. Goldmanowi za dostawę materyałów budowlanych	500	—		
	23	A. Goldmanowi za 3 piece żelazne . . .	151	70		
	24	A Grządzielowi za roboty kowalskie . . .	10	—		
	25	J. Albertiemu za roboty stolarskie . . .	300	—		
	26	J. Hatłasowi za roboty ślusarskie	300	—		
	27	Z. Serogowi za roboty kamieniarskie . .	2800	—		
	28	Murarze cieśle i pomocnicy	1786	76		
	29	Zwózka materyałów	68	23		
	30	Antimernlion	33	20		
		Do przeniesienia . .	12273	90		

Przychody.

		Złr.	ct.	Złr.	ct.
	Z przeniesienia . .	2858	61	2762	17
35	Dra Iwańskiego Jana	3	—		
36	Kluka Teofila	—	88		
37	Kołomłockiego Tadeusza	41	40		
38	Kurowskiego Józefa	5	39		
39	Kwiecińską Zofię	1	—		
40	Macudzińskiego Jana	2	—		
41	Nartowskiego Teofila	5	43		
42	Osiowskiego Karola	13	15		
43	Podwina Franciszka	4	—		
44	Dra Starzewskiego Tadeusza	—	86		
45	Stepka Alfreda	18	46		
46	Waligórskiego Jana	1	33	193	34
	Wkładki dobrowolne miesięczne członków Towarzystwa.				
47	W r. 1895 wpłynęło	207	10	207	10
	Z urządzonych przez Towarzystwo:				
48	przedstawień teatralnych	600	23		
49	Wieczornic	44	77	645	—
	Różne.				
50	Sprzedaż materyału budowlanego	152	64		
51	Za zużycie przyrządów, wypoż. sprzętów itp.	127	42	280	06
	W materyałach surowych i robociźnie obliczonych według cen miejscowych.				
52	Banaś Andrzej, słoma	2	50		
53	Dworak Józef, ołowianka	18	—		
54	Dr. Gedl, szkło i miski kamienne do rynien	6	—		
55	K. A., kręgi cementowe	10	—		
56	Kunachowicz Stanisław, słoma	4	—		
57	Sosnowski Karol, 100 ctn. metr. gipsu . . .	75	—		
58	Wojkowski Józef, sztakiety	4	—	119	50
	Ślizgawka				
59	Łączny przychód z kart jednorazowych i sezonowych	109	45	109	45
	Oddziały „Sokoła“.				
60	Z oddziału cyklistów	26	10	26	10
	Zwroty zaliczek.				
61	D. K. R.	13	—		
62	Woźny	14	—		
	Do przeniesienia . .	4369	72	4342	72

Rozchody.

			Złr.	ct.	Złr.	ct.
		Z przeniesienia . .	12273	90		
	31	A. Tuchowi za sgrafitto	200	—		
	32	Balaski do schodów	11	66		
	33	Drobne wydatki	32	29		
	34	W darowanych surowych materyałach i robociźnie (patrz poz. od 52 do 58 przych.) .	119	50	12637	35
II.		**Utrzymanie budynku.**				
	35	Roboty ślusarskie kominiarskie i murarskie	23	96	23	96
III.		**Ubezpieczenie od ognia**				
	36	budynku i inwentarza ruchomego	25	91	25	91
IV.		**Wydatki na potrzeby Towarzystwa.**				
	37	Płaca naczelnika i wynagrodzenie za godziny nadobowiązkowe	814	—		
	38	Płaca woźnego	180	—		
	39	Wydatki kancelaryjne *a)* stemple i należytości prawne	6	51		
		b) porta	8	67		
	40	Opał	126	63		
	41	Światło	99	18		
	42	Lampy	39	89		
	43	Potrzeby przy ćwiczeniach gimnastycznych .	11	67		
	44	Zakupno przyborów gimnastycznych . . .	30	09		
	45	Zakupno sprzętów	24	75		
	46	Konserwacya przyborów szermierczych . .	2	50		
	47	Biblioteka gimnastyczna	3	20		
	48	Wydatki gospodarcze	54	81		
	49	Wpłata do Związku w r. 1895	92	50		
	50	Uroczystości sokole	8	58	1502	98
		Do przeniesienia . .	14190	20	14190	20

Przychody.

			Złr.	ct.	Złr.	ct.
		Z przeniesienia . .	4369	72	4342	72
	63	Komisya ubiorowa	198	42		
	64	Za węgle	8	13		
	65	Za światło	20	—		
	66	dd. uczący się szermierki	4	—	257	55
VIII.		**Pożyczki.**				
	67	Z pożyczki hipotecznej	11000	—		
	68	Z „ wekslowej	3500	—	14500	—
IX.		**Procenta.**				
	69	Od chwilowo lokowanych pieniędzy	1	53	1	53
X.		**Pozostałość**				
	70	kasowa z r. 1894	21	42	21	42
		Razem . .	19123	22	19123	22

Rozchody.

			Złr.	ct.	Złr.	ct.
		Z przeniesienia . .	14190	20	14190	20
V.		**Koszta urządzenia.**				
	51	Przedstawień amatorskich	299	92		
	52	Ślizgawki	107	25	407	17
VI.		**Inne wydatki.**				
	53	Wkładka do Tow. szkoły ludowej w r. 1895	5	—	5	—
VII.		**Zaliczki.**				
	54	Woźny	10	—		
	55	Komisya ubiorowa	149	92	159	92
VIII.		**Procenta i spłata długów.**				
	56	Raty od pożyczek hipotecznych	1969	40		
	57	Procenta od pożyczek terminowych . . .	519	52		
	58	Spłata długów terminowych	1700	—	4188	92
IX.		**Pozostałość kasowa**				
	59	gotówką z końcem 31. grudnia 1895 . . .	172	01	172	01
		Razem . .	19123	22	19123	22

Ogólne zestawienie.

		Przychody				Rozchody			
		Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.
I.	Subwencye	200	—						
II.	Remuneracya	800	—						
III.	Dochody od członków i uczniów Towarzystwa	1516	75						
IV.	Dary do funduszu budowy sokolni	1690	42						
V.	Ślizgawka	109	45						
VI.	Z Oddziału cyklistów . . .	26	10						
VII.	Zwrot zaliczek	257	55						
VIII.	Pożyczki hipotecz. i wekslowe	14500	—						
IX.	Procenta od chwilowo złożonych pieniędzy	1	53						
X.	Pozostałość kasowa z r. 1894	21	42						
I.	Wkłady w budowę sokolni .					12637	35		
II.	Utrzymanie budynku . . .					23	96		
III.	Ubezpieczenie od ognia . .					25	91		
IV.	Wydatki na potrzeby Towarz.					1502	98		
V.	Koszta urządzenia przedstawień amatorskich					299	92		
	Koszta urządzenia ślizgawki					107	25		
VI.	Inne wydatki					5	—		
VII.	Zaliczki					159	92		
VIII	Procenta i spłata długów . .					4188	92		
IX.	Gotówka w kasie z dniem 31. grudnia 1895					172	01		
	Zgodnie . .	19123	22			19123	22		

W Wadowicach, dnia 1. stycznia 1896 r.

Komisya rewizyjna:

Franciszek Podwin, Kornel Żaroffe.

Teofil Nartowski.
skarbnik.

